

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen

Deres ref

Vår ref

Dato

25/1355-

3. april 2025

Dokument 8:131 S (2024-2025) - om en større satsing på norsk produksjon av biogass

Viser til energi- og miljøkomiteens anmodning om min vurdering av forslaget om en større satsing på norsk produksjon av biogass.

Å produsere biogass basert på rester og avfall er et godt eksempel på sirkulær økonomi i praksis og er god ressurshåndtering. Biogass kan utnytte energien i ressurser med få eller ingen andre bruksområder, og erstatte fossil energi direkte. Biogassproduksjon gjør samtidig at næringsstoffene i biomassen resirkuleres. Når husdyrgjødsel brukes som råstoff til biogassproduksjon reduseres utslippene fra gjødsellagre. De næringsrike restene fra biogassproduksjon, kan fordeles til jordbruksforetak med gjødselunderskudd, hvor den kan erstatte bruken av mineralgjødsel. Biogass kan slik bidra til å nå målene i intensjonsavtalen med jordbruket om klima. I tillegg kan CO₂ fra biogassprosessen lagres eller utnyttes.

Stortinget har allerede fattet flere anmodningsvedtak som omhandler biogass, som vedtak nr. 754, 10. juni 2022 og vedtak 674, 23. mai 2023. Disse er til behandling i departementene.

Regjeringen har en offensiv satsing på biogass. Et bredt spekter av virkemidler bidrar til å fremme bruk og produksjon av biogass i Norge, og disse danner grunnlaget at det i dag er god fart i biogassmarkedet, både for bruk og produksjon. Virkemidlene er hovedsakelig investeringsstøtte til produksjonsanlegg fra Enova og Bionova, CO₂-avgift på fossilt drivstoff, fritak for veibruksavgift, offentlige innkjøp og støtte til levering av husdyrgjødsel til biogassanlegg gjennom jordbruksavtalen. Økende CO₂-avgift vil bidra til å gjøre biogass mer lønnsomt. Klimakrav i CO₂-kompensasjonsordningen for kvotepliktig industri kan også gjøre biogass mer aktuelt for denne typen aktører. Norge har innført krav om utsortering av matavfall, som gjør at en økende andel matavfall blir levert til kompostering eller

biogassanlegg. Med flere landbaserte og lukkede oppdrettsanlegg, strengere rensekrav for avløp og strengere gjødselregelverk, forventes økt tilfang av næringsholdige rester som er egnede for biogassproduksjon.

Regjeringens arbeid med forbud mot fossil oppvarming og indirekte fyring i industrien og omstilling av sjøfarten, vil samtidig kunne styrke etterspørselen etter biogass.

Vi har akkurat inngått en ny styringsavtale med Enova. I den nye avtalen forsterker vi Enovas rolle i klima- og energiomstillingen mot 2030. Enova står fritt til å prioritere mellom prosjekter og sektorer. Enova spiller, og vil fortsette å spille, en viktig rolle for omstilling av industrien og for å fremme produksjon av biogass. Enova skal fortsatt være et viktig klimaverktøy for å bidra til omstillingen til lavutslippssamfunnet, samtidig som Enova skal tilstrebe å begrense belastningen på kraftsystemet.

Enova er den mest relevante virkemiddelaktøren for å støtte utvikling av industrielle biogassanlegg. I 2024 ga Enova tilsagn til ny biogassproduksjon tilsvarende 1,1 TWh/år. Den samlede støtten på 550 millioner kroner var rekordhøy. Tidligere har husdyrgjødsel vært lite brukt til biogass, mens husdyrgjødsel nå utgjør en stor andel av råstoffet i de støttede prosjektene. Bionova gir støtte til gårdsanlegg gjennom Verdiskapningsprogrammet for fornybar energi og teknologi i landbruket som har hatt en betydelig økning i støttenivå de siste årene.

Etter flere år med treg utvikling, står vi nå overfor et taktskifte i utbyggingen av biogassproduksjon i Norge. Regjeringens hovedfokus for biogass er nå at Enova-tildelingene i 2024 ender med investeringsbeslutninger og gir økt produksjon av biogass i Norge. Siste tildelingsrunde fra Enova viser at det er god fart i norsk biogassbransje og at dagens virkemiddelpakke fungerer. Jeg mener det er lite hensiktsmessig å detaljstyre Enova, slik forslagsstillerne foreslår. Det kan føre til at dårlige prosjekter får støtte, og gjøre støtten til biogass unødvendig dyr for norske skattebetalere.

Jeg mener at enda mer av potensialet for biogass i Norge kan tas ut, og Enova jobber godt opp mot nye prosjekter. Økt biogassproduksjon forutsetter at markedet for bruk av både biogass og den næringsholdige bioresten utvikles videre. Dette er sammensatte verdikjeder uten enkle løsninger. Gjennom regjeringens klimastyringssystem jobber departementene og underliggende etater med å identifisere barrierer for økt produksjon, og med å videreutvikle virkemidler som kan øke bruken av biogass og gi tilgang på flere råstoff. Det varslede samfunnsoppdraget om sirkulær økonomi vil kunne få frem kunnskap og virkemidler som kan være til hjelp for en mer sirkulær økonomi.

Miljødirektoratet har allerede vurdert rammevilkårene for import og eksport av biogass. Deres vurdering er at det ikke er tilfredsstillende systemer for å håndtere handel med biogass fra gassnett per i dag. Dette gir risiko for dobbelttelling av biogass i nasjonalt utslippsregnskap. Ved innlemmelse av revidert fornybardirektiv i Norge vil norske myndigheter få tilgang til EUs database for fornybare drivstoff (UDB). Tilgang til UDB kan bidra at norske myndigheter får

en mer helhetlig oversikt over import og eksport av biogass i Norge, men behovet for harmoniserte utslippsregnskap er en felleseuropeisk problemstilling, som forutsetter felleseuropeiske løsninger.

Basert på den positive utviklingen i det norske biogassmarkedet, herunder store tildelinger fra Enova og den økende etterspørselen etter biogass, ser jeg ikke behovet for å forsterke satsingen på biogass ytterligere nå.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "A.B. Eriksen". The signature is written in a cursive, flowing style.

Andreas Bjelland Eriksen